

Memo van de gedeputeerde

W. Dirken

Gedeputeerde Ruimte, Wonen, Stikstof en Veiligheid

Onderwerp

Actualisatie stikstofcijfers

Datum

9 oktober 2023

Documentnummer

C2323238

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

Wilma Dirken

Telefoon

(073) 681 25 87

Email

wdirken@brabant.nl

Bijlage(n)

Geachte Statenleden,

Graag informeer ik u over de actualisatie van de depositiecijfers die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu eind september openbaar maakte en naar verwachting eind oktober ook publiceert via het landelijke monitoringssysteem Aerius Monitor. Om een volledig overzicht van alle stikstofgegevens bijeen te hebben, is in deze memo ook de informatie over de Brabantse stikstofemissie opgenomen. Eerder dit jaar bent u geïnformeerd over de vorige actualisatie van de landelijke cijfers via de [Memo Gedeputeerde Actualisatie stikstofcijfers](#). Op basis van de nieuwe landelijke cijfers zal ik alle stikstofgegevens in het Brabants overzicht stikstofdata (www.brabant.nl/stikstofdata) laten actualiseren. Ik verwacht dat het Brabants overzicht stikstofdata begin december is geactualiseerd.

De nieuwe landelijke stikstofcijfers komen er samengevat op neer:

- dat de stikstofemissie in Noord-Brabant van 2020 naar 2021 met ca 0,5 Kton is afgenomen naar 25,8 Kton.
- de gemiddelde stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden die in Noord-Brabant stikstofgevoelige habitats in 2021: 1.763 mol stikstof per hectare bedroeg.
- uit de landelijke actualisatie van de zogenoemde Kritische depositiewaarden blijkt dat een deel van de Brabantse natuur gevoeliger voor stikstof is. Hierdoor blijkt meer natuur overbelast met stikstof dan eerder gedacht.
- de stikstofdepositie op basis van een nieuwe prognose van het Planbureau voor de Leefomgeving richting 2030 minder afneemt dan eerder gedacht.

Op basis van de nieuwe stikstofcijfers (waaronder de actualisatie van de Kritische depositiewaarden) zal ik samen met de andere provincies in overleg gaan met de Minister voor Natuur en Stikstof waarna bekeken kan worden wat de gevolgen voor de opgaven precies zijn.

Opeenvolgend vindt u in deze memo:

1. De specificatie van stikstofemissie trend 2000-2021 en de stikstofemissie van de Brabantse sectoren in 2021 (actualisatie figuur 6 en 7 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof).
2. De gemiddelde depositie in Noord-Brabant in 2021 en prognose voor 2030 (actualisatie figuur 8 van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof).
3. De gemiddelde stikstofdepositie voor gevoelige habitats in Brabantse Natura 2000-gebieden (actualisatie figuur 9 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof).
4. Actualisatie tekstkader pagina 16 van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof omtrent het stikstofgevoelige deel van de Natura 2000-gebieden dat

onder de Kritische depositiewaarde was in 2021 en de prognose voor 2030.

5. De mate van overschrijding gevoelige delen in Noord-Brabantse Natura 2000-gebieden in 2021 en prognose voor 2030. (actualisatie figuur 1 en 2 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof).

Datum

9 oktober 2023

Stuknummer

C2323238

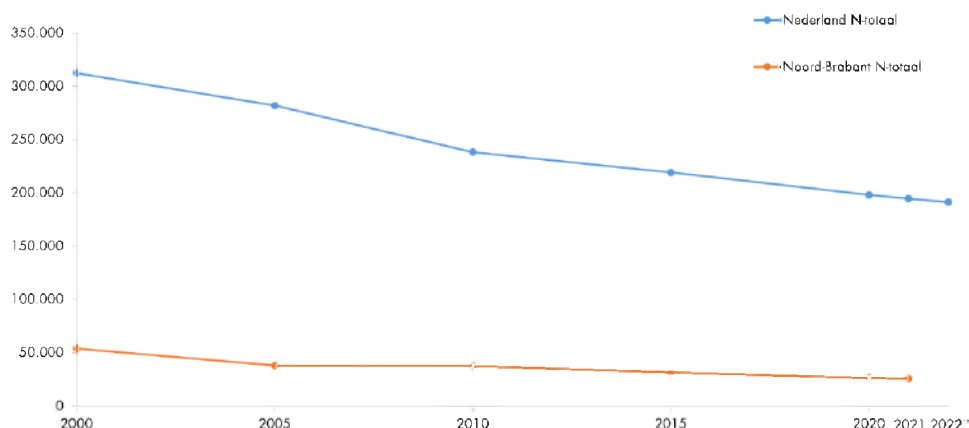
1. De specificatie van stikstofemissie trend en sectoren in Brabant in 2021

De totale emissie door sectoren in Noord-Brabant in 2021 bedroeg 25,8 kiloton stikstof (bron emissieregistratie.nl, 2023). Daarmee is de Brabantse stikstofemissie met ca 0,5 Kton afgenomen ten opzichte van de voorgaande cijfers van monitoringsjaar 2020. Onderstaande figuur laat de trend van de stikstofemissie in Noord-Brabant zien in vergelijking met Nederland. In de daaropvolgende figuur vindt u de stikstofemissie voor Noord-Brabant uitgesplitst per sector voor het meest recente monitoringsjaar: 2021.

Figuur Trend stikstofemissie 2000 t/m 2022

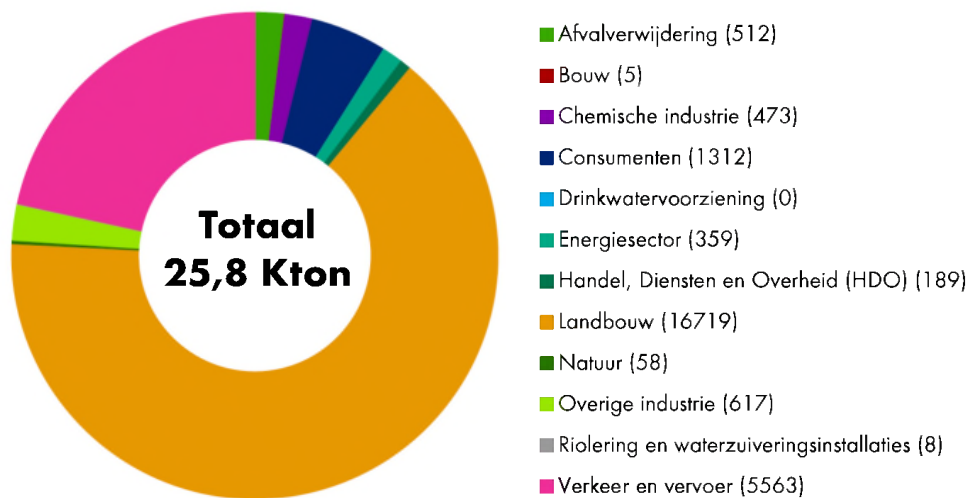
(waarden uitgedrukt in tonnen stikstof, bron: emissieregistratie.nl, oktober 2023)

**Regionale emissie 2022 volgt naar verwachting zomer 2024*

(actualisatie figuur 6 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof)

Figuur Stikstofemissie per sector in Noord-Brabant in 2021
(waarden uitgedrukt in tonnen, bron emissieregistratie.nl, 2023)*

Datum
9 oktober 2023
Stuknummer
C2323238

* Ten opzichte van de emissiewaarden waarover wij u dit voorjaar informeren heeft Emissieregistratie.nl een andere verdeling gemaakt voor de niet bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren. Deze subsector was voorheen opgenomen bij de sector Handel, Diensten en Overheid en is nu verdeeld over de sectoren Consumenten en Landbouw.

(actualisatie figuur 7 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof)

2. De gemiddelde depositie in Noord-Brabant in 2021 en prognose voor 2030

Op basis van de landelijke stikstofemissies actualiseert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu jaarlijks de stikstofdeposities voor alle Natura 2000-gebieden. De gemiddelde stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden die in Noord-Brabant stikstofgevoelige habitats hebben bedroeg in 2021: 1.763 mol stikstof per hectare. De prognose voor de stikstofdepositie in 2030 is 1.595 mol stikstof per hectare.

Op basis van de voorgaande landelijke stikstofcijfers gingen wij uit van een gemiddelde stikstofdepositie in 2020 van 1.752 mol per hectare en de prognose voor 2030 van 1.490 mol per hectare.

In de onderstaande figuur ziet u vanuit welke sectoren de depositie afkomstig is, inclusief de bijdrage vanuit het buitenland.

Figuur Gemiddelde stikstofdepositie voor de gevoelige habitats Brabantse Natura 2000-gebieden *

(waarden uitgedrukt in mol stikstof per hectare in 2021, gegevens buitenland 2019 (links) en prognose 2030 (rechts) (bron Aerius Monitor, oktober 2023)

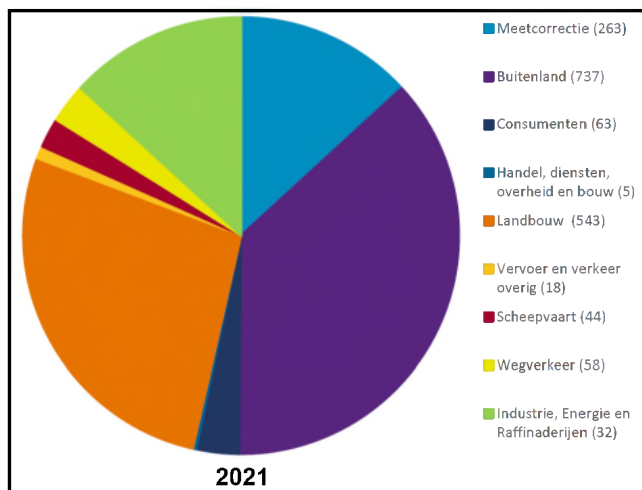
* de gemiddelde stikstofdepositie over de 17 Natura 2000-gebieden bedroeg in 2021 1.763 mol per ha. De prognose voor 2030 bedraagt 1.595 mol per hectare.

Datum

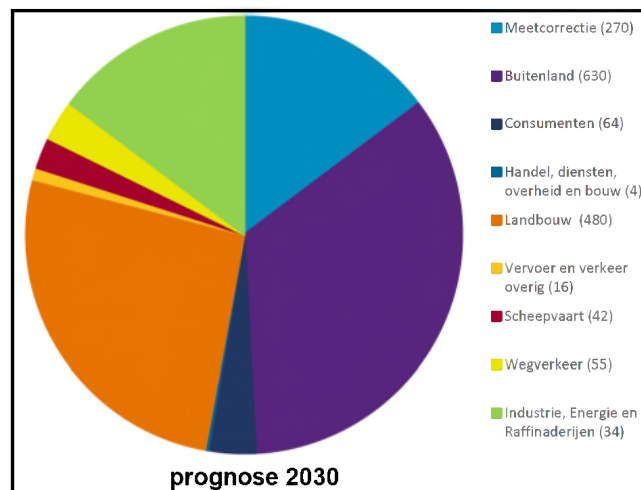
9 oktober 2023

Stuknummer

C2323238

(actualisatie figuur 8 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof)

Een van de oorzaken dat de depositieprognose voor 2030 hoger uitkomt in vergelijking met vorig jaar is dat de (verwachte) afname van de depositie uit het buitenland lager is.

3. De gemiddelde stikstofdepositie voor gevoelige habitats in Brabantse Natura 2000-gebieden

De Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof richt zich in principe op 14 Natura 2000-gebieden. Volledigheidshalve zijn alle Natura 2000-gebieden die in Noord-Brabant stikstofgevoelige delen kennen opgenomen in deze memo. Op deze manier heeft u een volledig overzicht van alle Natura 2000-gebieden die in Noord-Brabant stikstofgevoelig zijn. De gegevens betreffen telkens het gehele Natura 2000-gebied.

Figuur Gemiddelde stikstofdepositie voor de gevoelige habitats in Brabantse Natura 2000-gebieden

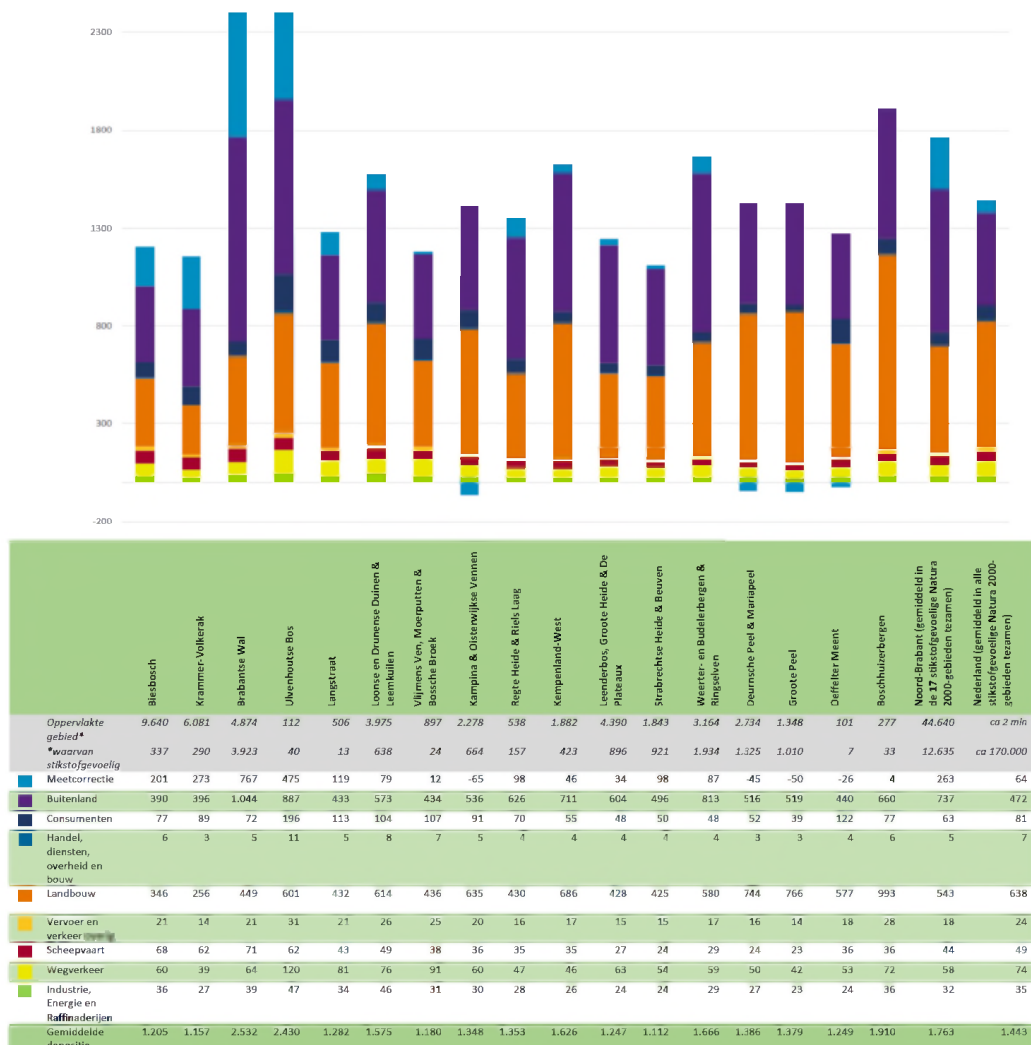
(waarden uitgedrukt in mol stikstof per ha in 2021, buitenland 2020, bron Aerius Monitor, oktober 2023)

Datum

9 oktober 2023

Stuknummer

C2323238

(actualisatie figuur 9 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof)

4. Actualisatie tekstkader pagina 16 van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof omtrent het stikstofgevoelige deel van de Natura 2000-gebieden dat onder de Kritische depositiewaarde was in 2021 en de prognose voor 2030.

Op [31 augustus](#) maakte de minister voor Natuur en Stikstof bekend dat nieuwe wetenschappelijke onderzoek aangeeft dat een aantal natuurtypes dat in Nederland voorkomt gevoeliger is voor stikstof dan eerder gedacht. Dit blijkt ook in Noord-Brabant het geval. De gepubliceerde RIVM-gegevens houden rekening met de geactualiseerde Kritische depositiewaarden. Doordat in Noord-Brabant nu voor circa een derde van de stikstofgevoelige areaal een lagere kritische depositie geldt, is de mate van overschrijding van de Kritische depositiewaarden in veel Natura 2000-gebieden gewijzigd ten opzichte van de cijfers van voorgaande jaren.

Op basis van de nieuwe depositiecijfers en de geactualiseerde Kritische depositiewaarden kan geconcludeerd worden dat in de 17 Natura 2000-gebieden in 2021 voor ca 11.500 ha de Kritische depositiewaarde werd overschreden (ca

91%). De prognose voor 2030 is dat het areaal waar de zogenoemde Kritische depositiewaarde wordt overschreden met ca 500 ha afneemt naar bijna 11.000 ha. Daarmee blijft ca 86% van het stikstofgevoelige areaal overbelast. De prognose voor 2030 is gebaseerd op de ramingen van het Planbureau voor de Leefomgeving in het kader van de Klimaat- en energieverkenning. Daarmee zou het aandeel stikstofgevoelige Natura 2000 met een stikstofdepositie onder de Kritische depositiewaarde toenemen van ca 9% naar 14%. Op basis van de voorgaande landelijke stikstofcijfers was dit nog ca 13% respectievelijk ca 27%.

Datum

9 oktober 2023

Stuknummer

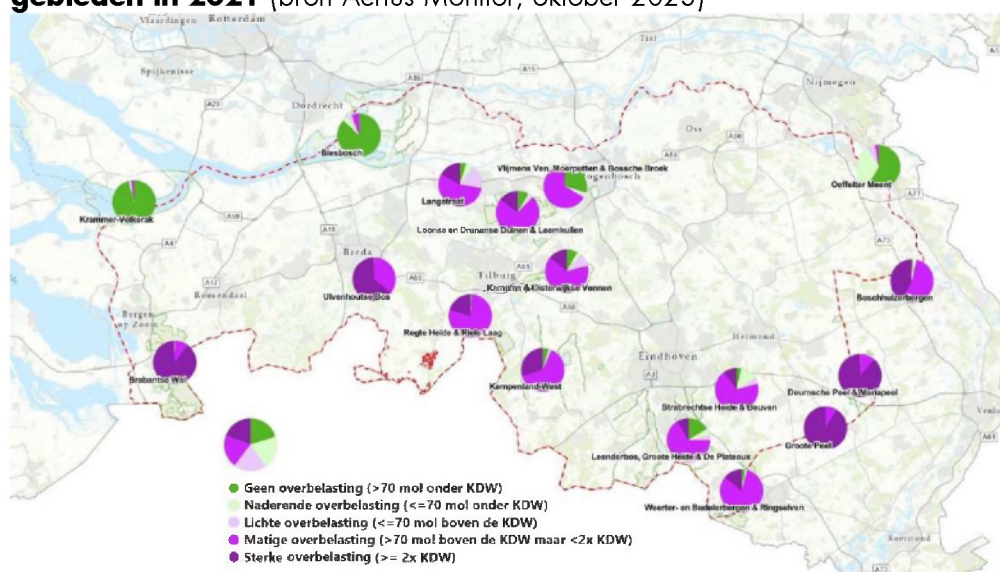
C2323238

Opgemerkt moet worden dat de percentages in de prognose zonder de emissiereductiedoelstellingen zijn die het Rijk momenteel per provincie opstelt. Tevens is een van de belangrijkste bronmaatregelen, de stalmaatregel IOV, nog niet ruimtelijk goed in de prognoses toebedeeld. Wij verwachten dat Wageningen University & Research voor het eind van dit jaar kan rapporteren wat regionaal de impact is van de IOV stalmaatregel. Wageningen University & Research is de enige kennisinstelling die zowel beschikt over de landelijke als regionale gegevens waardoor zij in staat zijn een totaalbeeld te geven van de wijziging van achtergronddepositie tezamen met de impact van de IOV stalmaatregel. Een regionale verwerking van de IOV stalmaatregel in de prognoses betekent naar verwachting dat de prognose voor de depositie op Noord-Brabantse Natura 2000-gebieden richting 2030 verder daalt dan thans in de landelijke prognose naar voren komt.

5. De mate van overschrijding gevoelige delen in Noord-Brabantse Natura 2000-gebieden in 2020 en prognose voor 2030.

De hierboven genoemde percentages zijn gebaseerd op (naar oppervlak) gewogen gemiddelde van de 17 gebieden die in Noord-Brabant stikstofgevoelige delen kennen. In onderstaande overzicht is per Natura 2000-gebied in kaart gebracht wat het verschil precies was tussen de stikstofdepositie en de Kritische depositiewaarde. Ook is de prognose per gebied voor 2030 opgenomen. Op deze manier is inzichtelijk wat per gebied de mate van overschrijding van de Kritische depositiewaarde is.

Figuur Mate van overschrijding gevoelige delen Natura 2000-gebieden in 2021 (bron Aerius Monitor, oktober 2023)

Datum

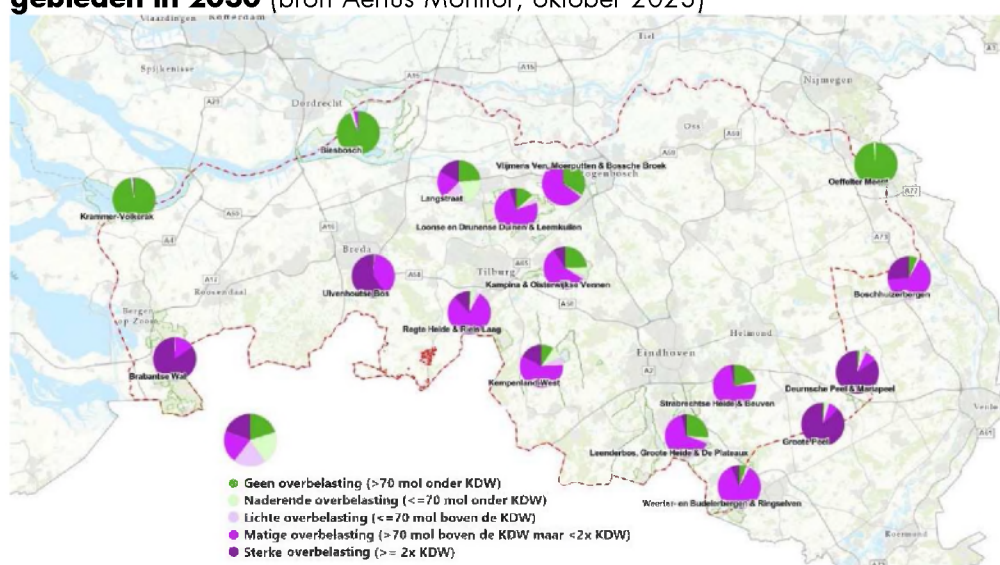
9 oktober 2023

Stuknummer

C2323238

(actualisatie figuur 1 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof)

Figuur Mate van overschrijding gevoelige delen Natura 2000-gebieden in 2030 (bron Aerius Monitor, oktober 2023)

(actualisatie figuur 2 Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof)

Hieronder vindt u per Natura 2000-gebied ook het percentage van het areaal waarvoor de Kritische depositiewaarde niet overschreden wordt. Daarbij zijn de waarden zoals die tot de nieuwe Aerius release beschikbaar waren aangevuld op basis van de geactualiseerde landelijke waarden.

Tabel Percentage van het stikstofgevoelig oppervlakte onder de Kritische depositiewaarde (bron Aerius Monitor, *januari 2023 / **oktober 2023).

	Stikstof gevoelig oppervlakte (ha)	2020* / 2021**	Prognose 2030* / **
Biesbosch	337	97% / 91%	99% / 96%
Krammer-Volkerak	290	99% / 97%	99% / 99%
Brabantse Wal	3.923 (+5)	0% / 0%	1% / 0%
Ulvenhoutse Bos	40	1% / 0%	1% / 1%
Langstraat	13 (+2)	32% / 10%	75% / 45%
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	638	15% / 10%	33% / 16%
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	24	34% / 32%	85% / 34%
Kampina & Oisterwijkse Vennen	664 (+141)	11% / 11%	59% / 31%
Regte Heide & Riels Laag	157 (-1)	6% / 1%	63% / 5%
Kempenland-West	423 (+74)	8% / 5%	41% / 18%
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	896	31% / 22%	63% / 28%
Strabrechtse Heide & Beuven	921	29% / 16%	76% / 23%
Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	1.934	9% / 3%	23% / 6%
Deurnsche Peel & Mariapeel	1.325	1% / 0%	8% / 5%
Groote Peel	1.010	0% / 0%	6% / 4%
Oeffelter Meent	7	81% / 91%	100% / 100%
Boschhuizerbergen	33 (-1)	1% / 3%	8% / 8%
Totaal stikstofgevoelig Gemiddeld 17 gebieden onder KDW	12.635 (+220)	13% / 9%	27% / 14%

Datum

9 oktober 2023

Stuknummer

C2323238

* Cijfers op basis van deposities en Kritische depositiewaarden uit Aerius Monitor voor monitoringsjaar 2020 en prognose 2030 (bron RIVM, januari 2023).

** Cijfers op basis van meest recente deposities en Kritische depositiewaarden uit Aerius Monitor voor monitoringsjaar 2021 en prognose 2030 (bron RIVM, oktober 2023).

Indien u een nadere toelichting wenst over de nieuwe informatie ben ik daar (bijvoorbeeld via een themabijeenkomst) uiteraard graag toe bereid.

Met vriendelijke groet,

W. Dirken